

Protokoll 10/2025

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 23 oktober 2025 kl. 18:30-
19:10, Slakthusplan 8A

Ledamöter

Peter Backlund (L) 1:e vice ordförande
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Peter Dannqvist (MP)
Gustav Johansson (M)
Henrik Virro (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)
Anna-Lena Strindlund (S) ersätter Ingela Edlund (S)
Erika Sandström Nysäter (V) ersätter Hassan Jama (V)
Margareta Olofsson (V) ersätter Cecilia Herrström (V)
Kristiina Katajikko (M) ersätter Victor Siljevik (M)

Ersättare

Papel Khan (S)
Max Altez Linhardt (S)
Bodil Unenge (MP)
Simon Lyons Wiklund (SD)
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Carina Idenfors Avdelningschef
Jenny Johansson Avdelningschef
Leif Kananen Avdelningschef
Anna Larsson Avdelningschef
Karin Åberg Avdelningschef
Veronica Starck Avdelningschef
Nassrin Abdulkarim Nämndsekreterare
Camilla Nilsson Personalföreträdare

Justerare

Peter Backlund, Kristina Öberg

Datum för justering

2025-10-28

Paragraf

§§10-13

Sekreterare

Nassrin Abdulkarim

§ 10**Remiss av motion om att ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI**

EÅV 2025/523

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till stadsdelsförvaltningen om att ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI. I motionen framgår att en åtgärdsplan behövs för att öka genomströmningen och stärka kvaliteten i SFI, därför föreslås att staden ska ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI.

Utifrån den kartläggning som skolverket gjort av studieavbrott från SFI, de intentioner som framgår av stadens budget och lokala erfarenheter ser förvaltningen inga hinder för att en åtgärdsplan tas fram inom staden för att minska avhopp från SFI. Förvaltningen betonar emellertid vikten av att ta tillvara lokala erfarenheter och planera för samverkan vid framtagandet av en åtgärdsplan.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen

Yrkanden

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra.

Vår förvaltning svarar positivt på liberalernas motion om att ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI. Vi anser det helt nödvändigt att samla detta i en särskild åtgärdsplan. Mot bakgrund av den höga andelen avhopp och de integrationsutmaningar detta innebär vill vi se en plan som tydligt visar på ansvarsfördelning, resursbehov och uppföljning.

Orsakerna till avhopp är ofta komplexa och individuella, men just därför behövs en helhetsplan som knyter samman de olika aktörernas ansvar. Exempelvis kan det handla om förstärkt stöd till studerande med särskilda behov, utvecklad samverkan med

Arbetsförmedlingen och Jobbtorg, samt en tydligare roll för civilsamhället som ofta når grupper som annars riskerar att hoppa av.

En åtgärdsplan skulle också bidra till större transparens och möjlighet att följa utvecklingen över tid. På så sätt kan vi bättre säkerställa att de insatser som görs faktiskt minskar avhoppet och stärker nyanländas språkkunskaper. Språket är nyckeln till integration och egen försörjning – därför måste frågan ges högre prioritet och ett mer samlat grepp.

Beslutsgång

Ordförande Peter Backlund (L) ställer Peter Backlunds (L) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/523-2 Tjänsteutlåtande: Svar på remiss av motion om att ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI
- EÅV 2025/523-1.1 Motion om att ta fram en åtgärdsplan för att minska avhopp från SFI

§ 11**Remiss av handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/870**

EÄV 2025/706

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Handlingsplanen ska stärka stadens arbete med de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter tas fram. Konkreta mål och tydlig ansvarsfördelning underlättar arbetet. Eftersom det anges att en central metod för genomförandet av handlingsplanen är att utveckla ett ”rättighetsbaserat arbetssätt”, hade det varit bra att förtydliga vad det innebär.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföra.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa att de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter värnas.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt

hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Beslutsgång

Ordförande Peter Backlund (L) ställer Peter Backlunds (L) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Christina Peterson lämnar ett särskilt uttalande:

Vi instämmer i förvaltningens synpunkter och vill särskilt lyfta fram den viktiga iakttagelsen att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. För att inkludering och likvärdig service ska bli verklighet behöver staden säkerställa att det finns rätt kompetens i rätt verksamheter – både bland medarbetare och chefer.

Stockholms stad är förvaltningskommun för samiska, finska och meänkieli. Det innebär ett särskilt ansvar att erbjuda service på dessa språk och att ha kompetens om de nationella minoriteternas kultur, historia och samtida situation. Inom till exempel äldreomsorgen måste det därför finnas personal som kan möta äldre på deras språk och med en förståelse för deras kulturella bakgrund som går utöver allmänbildningen.

Språk- och kulturkompetens bör därför lyftas tydligare i stadens och stadsdelarnas upphandlingar och kompetensförsörjningsarbete.

Det är avgörande om rättigheterna enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska kunna uppfyllas i praktiken.

Det görs redan gott arbete i många av Stockholm stads och Enskede-Årsta-Vantörs verksamheter för att synliggöra de nationella minoriteternas kultur – genom firanden, maträtter och evenemang. Men verklig inkludering handlar om mer än symbolik. Det kräver att samiska, sverigefinska och tornedalska stockholmare som behöver välfärdstjänster i sin vardag faktiskt möter personal som talar deras språk och förstår deras kultur. Här har Stockholm fortfarande en bit kvar, men med tydligare styrning och krav kan vi ta viktiga steg framåt.

Handlingsplanen är ett steg på vägen mot att Stockholms stad ska uppfylla de skyldigheter som staden aktivt åtagit sig genom att bli förvaltningskommun för samiska, finska och meänkieli, men den behöver förtydligas och förbättras i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande och det som anförs i detta uttalande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/706-4 Tjänsteutlåtande: Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter
- EÅV 2025/706-1.1 Tjänsteutlåtande
- EÅV 2025/706-1.2 Bilaga - Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030

§ 12**Remiss av handlingsplan för romsk inkludering****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/809**

EÄV 2025/710

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för romsk inkludering till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en handlingsplan om romsk inkludering med koppling till MR-programmet har tagits fram. Att den innehåller konkreta mål inom MR-programmets fokusområden och tydlig ansvarsfördelning underlättar arbetet på lokal nivå.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att nämnden antar Sverigedemokraternas skrivning som svar på remissen
3. Därutöver anföra följande:

Romer ska likt alla andra folkgrupper och minoriteter behandlas med respekt och vara lika inför lagen. I de fall de är svenska medborgare eller lagligt vistas i Sverige ska de åtnjuta samma förmåner och rättigheter som övriga. Dock ska de inte särbehandlas utöver det lagstiftningen föreskriver för nationella minoriteter.

Den föreslagna strategin är alldeles för långtgående, fördyrande och bred sett till sitt syfte att inkludera romer och motverka antiziganism. Redan i dagsläget pågår många insatser som hjälper romer och andra folkgrupper. Den nya socialtjänstlagen förväntas leda till ett lyft för samtliga medborgare, inkluderat romer. Likaledes har idag alla barn inklusive romska möjlighet att delta i

välfärdsinsatser som öppen förskola mm. En start för romsk inkludering måste vara att inte utforma särpräglade eller isolerade insatser som riktas mot en enskild folkgrupp och därmed skapar såväl segregation som allmänpolitiskt missnöje mot att enskilda grupper gynnas.

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföra.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa romsk inkludering.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Beslutsgång

Ordförande Peter Backlund (L) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag och Peter Backlunds (L) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/710-4 Tjänsteutlåtande: Remiss av handlingsplan för romsk inkludering
- EÅV 2025/710-1.1 Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för romsk inkludering
- EÅV 2025/710-1.2 Handlingsplan för romsk inkludering 2030

§ 13**Remiss av handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030****Svar på remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 2025/836**

EÄV 2025/711

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat handlingsplanen för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030 till samtliga stadsdelsnämnder och andra berörda instanser. Handlingsplanen är ett komplement till Stockholms stads program för mänskliga rättigheter och utgår från tre fokusområden: kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande. Den beskriver mål, genomförande och uppföljning i arbetet med att motverka diskriminering och stärka jämlika villkor för hbtqi-personer.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att en handlingsplan har tagits fram. Handlingsplanen är väl förankrad i den problembild som finns kring hbtqi-personers utsatthet och stärker förutsättningarna för ett systematiskt arbete inom hela staden. Stadsdelsförvaltningen anser samtidigt att flera delar kan utvecklas. Begreppet rättighetsbaserat arbetssätt bör förklaras tydligare och barnrättsperspektivet bör stärkas genom en tydligare koppling till barnkonventionen. Stadsdelsförvaltningen ser även en risk i att åtgärderna för unga hbtqi-personer är alltför allmänt hållna och efterfrågar mer konkreta insatser. Därtill framhåller stadsdelsförvaltningen att stadens statistiksystem bör utvecklas för att inkludera fler könscategorier och därmed bättre stödja handlingsplanens syfte om inkludering.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Alla människor ska behandlas lika och med respekt. Ingen ska utsättas för hot, hat, trakasserier eller diskriminering. Detta är en självklar utgångspunkt för stadens arbete och något som ska gälla i alla verksamheter.

Däremot anser vi att normkritiska och genuspedagogiska satsningar för barn riskerar att göra programmet mer ideologiskt än sakligt. Fokus bör i stället ligga på att säkerställa likabehandling och trygghet för alla, oavsett kön, bakgrund eller sexuell läggning.

I verksamheter som riktar sig till barn, särskilt förskolan, är det av yttersta vikt att barn får vara barn. Förskolan ska vara en trygg plats för lek, gemenskap och utforskande, fri från ideologiska inslag. Därför bör handlingsplanen handla om likabehandling och respekt, snarare än normkritisk- eller genuspedagogisk styrning.

Samtidigt är det avgörande att stadens verksamheter tydligt motarbetar hedersrelaterat våld och förtryck. Inom en hederskontext finns barn och unga som inte ges rätten att själva välja sin partner, leva öppet med sin sexuella läggning eller forma sina liv utifrån egna önskemål. Detta är en allvarlig kränkning av grundläggande fri- och rättigheter. Staden måste därför prioritera insatser som skyddar dessa personer, i synnerhet barn och unga, säkerställer deras trygghet och stärker deras möjligheter att leva fritt och självständigt.

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföras.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa HBTQI-personers rättigheter och möjligheter.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna

formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Beslutsgång

Ordförande Peter Backlund (L) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag och Peter Backlunds (L) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/711-4 Tjänsteutlåtande: Remiss av handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030
- EÅV 2025/711-1.1 Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030
- EÅV 2025/711-1.2 Bilaga - Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030